

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par enerģijas tirgus integritāti un pārredzamību"

COM(2010) 726 galīgā redakcija

(2011/C 132/21)

Ziņotājs: **IOZIA kgs**

Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 194. panta 2. punktu 2010. gada 22. decembrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

"Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par enerģijas tirgus integritāti un pārredzamību"

COM(2010) 726 galīgā redakcija.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Birojs 2011. gada 18. janvārī uzdeva Transporta, enerģētikas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializētajai nodaļai sagatavot atzinumu par šo jautājumu.

Ņemot vērā darba steidzamību (Reglamenta 59. pants), Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 470. plenārajā sesijā, kas notika 2011. gada 15. un 16. martā (16. marta sēdē), iecēla IOZIA kgu par galveno ziņotāju un ar 150 balsīm par un 5 atturoties pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK)

1.1 atzinīgi vērtē un atbalsta Komisijas ierosināto regulu, kuras mērķis ir veicināt pasākumus pret enerģijas vairumtirgu manipulāciju un nodrošināt to pārredzamību. Šā pasākuma pamatā ir Eiropas vērtspapīru regulatoru komitejas (EVRK) un Eiropas Elektroenerģijas un gāzes regulatoru grupas (EEGRG) pēc pieprasījuma veikts kopīgs pētījums, kurā tika norādīts uz dažiem tiesību aktu trūkumiem gāzes un enerģijas vairumtirgu jomā;

1.2 uzskata, ka ir atbalstāma instrumenta, proti, regulas, izvēle saskaņā ar LESD 194. panta juridisko pamatu, ņemot vērā gan prasību par pilnīgi kopīgu tiesību aktu, gan Lisabonas līgumā noteiktā jaunā panta noteikumu nozīmīgumu attiecībā uz enerģiju vispārīgi un iekšējā tirgus attīstību it īpaši, kā tas ir noteikts 2. punktā;

1.3 atzinīgi vērtē lēmumu izmantot deleģētus aktus, ar kuriem izskaidro dažus svarīgus regulas punktus, piemēram, datu apkopošanas definīciju un termiņus, saskaņā ar LESD 290. pantu, kurā ir paredzēts šis jaunais administratīvais instruments, lai vienkāršotu ES iestāžu darbu. Šādi deleģēti akti būs jāpieņem, pilnībā ievērojot līguma noteikumus, un tiem būs jānodrošina nepieciešamā publicitāte. EESK ierosina noteikt termiņu deleģētu aktu pieņemšanai, kā paredzēts minētajā pantā, lai nodrošinātu ātru un saskaņotu regulas piemērošanu. Bez deleģētiem aktiem nākotnē būs sarežģīti novērst tirgus manipulāciju. Komiteja iesaka iesaistīt pilsoniskās sabiedrības ieinteresētās puses deleģēto aktu sagatavošanā un ierosina iekļaut dažus piemērus sākotnējos apsvērumos;

1.4 uzskata, ka pārrobežu tirgu efektivitāte pastiprina piegādes drošību, optimizē krīzes situāciju pārvaldību un samazina papildu izmaksu riskus, kas vienmēr gulstas uz galapatērētājiem. Enerģijas iekšējā tirgus pakāpeniska uzlabošana ļauj panākt ievērojamus ietaupījumus uzņēmumu un privāto lietotāju labā;

1.5 uzskata, ka pilnvaras, kas jāuztic valsts regulatīvajām iestādēm, ir plašas un visaptverošas, un lūdz samērīgi īsā laikā noteikt procedūru, ar kuru pārbauda, vai dalībvalstis ir faktiski izpildījušas pienākumu piešķirt valsts iestādēm efektīvas inspekcijas un izmeklēšanas pilnvaras, kuru pamatā jābūt kopīgiem un saskaņotiem elementiem. Tiesiskā regulējuma atšķirības bija un joprojām ir viens no iemesliem, kāpēc tiek kavēta enerģijas vienotā tirgus izveides pabeigšana;

1.6 pauž gandarījumu par valstu enerģijas tirgu regulatīvo iestāžu, valstu finanšu tirgu regulatīvo iestāžu, Eiropas Energo-regulatoru sadarbības aģentūras un Eiropas Finanšu tirgu uzraudzības aģentūras koordinācijas pastiprināšanu, kas ir ierosināta regulā. Tas ir pakāpenisks integrācijas un sadarbības process, par ko EESK iestājas jau labu laiku;

1.7 ir pārliecināta, ka jāpalielina dalībnieku uzticēšanās tirgum; viņiem jābūt drošiem, ka viņi darbojas tirgū, kurā tirgus ļaunprātīga izmantošana tiek sodīta ar efektīvām, atturošām un samērīgām sankcijām, un iesaka Komisijai uzraudzīt, kā dalībvalstis piemēro regulu; dalībvalstīm būs jāaskaņo darbība, lai izvairītos no finanšu tirgos līdzīgas situācijas atkārtotā enerģijas tirgū regulējumā pieļautās patvaļīgās prakses dēļ. Tās rezultātā darījumi notiek tur, kur regulējums par sankcijām ir elastīgāks vai iecietīgāks;

1.8 izvirza jautājumu par to, vai regulas īstenošanas izmaksas pilnībā jāsedz ar publisko finansējumu un vai arī tirgus dalībniekiem nebūtu jānodrošina savs ieguldījums, kā tas ir dažās valstīs, kur finanšu tirgus uzraudzības iestādes daļēji tiek finansētas no kontrolējamo subjektu iemaksām;

1.9 uzskata, ka ir jāpastiprina pārvades sistēmu operatoru sadarbība un koordinācija. Eiropas Gāzes pārvades sistēmu operatoru tīkla (ENTSO-G) izveidošana ievērojami palielinās iespēju izstrādāt tīklu kodeksus, ar kuriem varēs noteikt reālu un pārredzamu piekļuvi pārvades tīkliem. Minētajiem tīklu kodeksiem jābūt saskaņotiem ar pamatnostādņēm, kas nav saistošas un kas jāizstrādā Aģentūrai;

1.10 konstatē, ka ES enerģijas vairumtirgos joprojām pastāv atšķirīgi nosacījumi un diskriminācija. Tirgu integrācija ir pilnīgi nepietiekama tīkla strukturālo trūkumu un it īpaši pārrobežu starpsavienojumu trūkumu dēļ. Joprojām ir ievērojami šķēršļi, lai bez diskriminācijas piekļūtu tīklam un elektroenerģijas pārdošanai. Regulatoru veiktās kontroles vēl nav sasniegušas viendabīgu efektivitātes līmeni, un daži tirgi joprojām ir izolēti un slēgti citiem operatoriem;

1.11 tāpēc atbalsta Komisijas centienus atcelt šķēršļus efektīva un integrēta iekšējā tirgus izveidei, kura priekšrocības izmantos gan ražotāji, gan operatori un patērētāji;

1.12 uzskata, ka jāturpina veidot enerģētikas Eiropu, kurā tiek aizsargātas ES un patērētāju vispārējās intereses, nodrošināta energoapgāde un, izmantojot atbilstošu politiku, ar kuru sadala priekšrocības un kontrolē izmaksu piemērotību, tiek aizsargāta gan sociālā, vides un ekonomikas ilgtspēja, gan tirgus integritāte, kas ir tirgus sociālās ekonomikas attīstības neaizvietojoama vērtība;

1.13 apzinoties pakāpenisku enerģijas tirgu finansializēšanu ar finanšu tirgiem, uzskata, ka dažādu Eiropas aģentūru un iestāžu, kuru uzdevums ir vadīt un aizsargāt tirgus, cieša sadarbība ir ļoti svarīga; atzinīgi vērtē to, ka regulas par elektroenerģijas un gāzes tirgu manipulāciju un pārredzamību pamatā ir vispārēji noteikumi par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, kuri jau ir spēkā finanšu nozarē un tuvākajā laikā tiks atjaunināti; šajā sakarā uzskata, ka minēto regulu būtu lietderīgi saskaņot ar direktīvas par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (*Market Abuse Directive* — MAD) pārskatīšanu;

1.14 aicina galvenos principus, kas ir jaunās direktīvas (MAD) priekšlikuma pamatā, pārņemt izskatāmās regulas galīgajā redakcijā; it īpaši aicina ņemt vērā šādus aspektus: tirgus

integritātes palielināšanās; tiesību aktu reāla pastiprināta piemērošana pret tirgus ļaunprātīgu izmantošanu; valstu rīcības brīvības samazināšana attiecībā uz sankciju reālu piemērošanu, to piemērotību un preventīvajām spējām, ieviešot saskaņotus standartus un samazinot nevajadzīgu administratīvo slogu, sevišķi MVU; nepieciešamība palielināt uzraudzības iestāžu pārredzamību un efektivitāti;

1.15 uzsver, ka attiecības ar trešām valstīm ir svarīgas, un atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra uztur kontaktus un var slēgt līgumus ar trešo valstu starptautiskajām organizācijām un administrācijām.

2. Ievads

2.1 Elektroenerģijas un gāzes iekšējā tirgū ir notikušas ievērojamas pārmaiņas; viena no visnozīmīgākajām pārmaiņām neapšaubāmi ir iespēja daudziem dalībniekiem piekļūt enerģētikas biržām, pārrobežu tirdzniecības izvēršana ES, tādējādi veicinot saražotās enerģijas labāku izmantošanu un paplašinot pieprasījumu.

2.2 Efektīva, funkcionāla, uz samērīgām cenām vērsta iekšējā tirgus īstenošanu vēl kavē daudz šķēršļu. Patērētāji nav guvuši nekādas īpašas priekšrocības no iekšējā tirgus attīstības, kuram ir grūtības aktivizēties sakarā ar dažu monopolu, kurus atbalsta to valstu valdības, pretestību. Raksturīga iezīme ir diskusija par ražošanas īpašumtiesību nodalīšanu no pārvades un sadales īpašumtiesībām, kas vēl joprojām nav atrisināta dažās lielākās ES valstīs; neraugoties uz to, risinājums ir jāatrod līdz 2013. gada 3. martam.

2.3 Pieci regulējošie pasākumi enerģijas un gāzes jomā jeb tā sauktā "trešā pakete", kas valstu tiesību aktos ir jātransponē līdz 2011. gada 3. martam, palīdzēs radīt labākus priekšnoteikumus iekšējā tirgus īstenošanai.

2.4 Arī elektroenerģijas un gāzes patēriņa samazināšanās dēļ ir konstatēta ievērojama aizkavēšanās dalībvalstu, ES un trešo valstu partneru starpsavienojumu attīstības programmā. Tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kas kavē iekšējā tirgus īstenošanu un ko Aģentūrai vajadzētu pastāvīgi uzraudzīt.

2.5 Vilcināšanās tiesību aktu pieņemšanas jomā radījusi situāciju, ka elektroenerģijas un gāzes vairumtirgus ir neaizsargāts pret iespējamām manipulācijas un trūkst pārredzamības, kas ilgtermiņā grauj tā uzticamību un dalībnieku pašāvēību, radot objektīvus zaudējumus.

2.6 Pārrobežu tirgu efektivitāte pastiprina apgādes drošību, optimizējot krīžu pārvaldību un izmaksu palielināšanās risku, kas vienmēr tiek novirzītas uz galalietotāju. Pakāpeniski uzlabojumi enerģijas iekšējā tirgū ļauj panākt ievērojamus ietaupījumus gan uzņēmumiem, gan individuāliem lietotājiem — ierobežojot dispersijas ražošanas procesā, veicinot pieprasījuma un piedāvājuma saskaņošanu likvidā un efektīvā tirgū, kā arī nodrošinot piegādes atbilstoši konkrētajām vajadzībām.

2.7 Šajā sakarā pēc rūpīgas analīzes Komisija izstrādājusi priekšlikumu regulai par tirgu integritāti un pārredzamību, lai cīnītos pret to iespējamajām manipulācijām.

3. Komisijas priekšlikums

3.1 Eiropas Savienība noteikti gūs labumu, ja varēs rēķināties ar elastīgu, sakārtotu un efektīvu elektroenerģijas un gāzes vairumtirgu, kas jo īpaši būtu aizsargāts pret manipulācijām, kurām varētu būt ievērojama ietekme uz galalietotāju. Lai īstenotu mērķi līdz 2015. gadam izveidot efektīvu Eiropas enerģijas vairumtirdzniecības tirgu, ir jānosaka pasākumi, kas veicina sakārtota un regulāra tirgus attīstību.

3.2 Komisija 2007. gadā pilnvaroja Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteju (EVRK) un Eiropas Regulatoru grupu elektroenerģijas un gāzes jomā (ERGEG) apzināt nepilnības tirgus tiesiskajā regulējumā un iesniegt priekšlikumus, lai palielinātu pārredzamību un integritāti darījumos un līgumos par gāzes un elektrības piegādi, kā arī atvasinātajos instrumentos.

3.3 Šis pētījums bija ļoti noderīgs un veidoja pamatu Komisijas priekšlikumam.

3.4 Komisija ierosina pieņemt regulu, kas elektroenerģijas un gāzes vairumtirdzniecības tirgū skaidri aizliedz jebkāda veida ļaunprātīgu izmantošanu, jo īpaši iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, kas pilnībā atbilst Direktīvai par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu. Tomēr tas neattiecas uz tiem saistītajiem finanšu instrumentiem, kurus jau reglamentē minētā direktīva. Šis priekšlikums ir balstīts uz LESD 194. panta 1. punkta a) apakšpunktu, kurā noteikts Eiropas Savienības pienākums nodrošināt iekšējā enerģijas tirgus darbību.

3.5 Aizliegums ļaunprātīgi izmantot iekšējo informāciju ir apvienots ar tirgus dalībnieku pienākumu paziņot sabiedrībai privilēģētu informāciju, kas ir viņu rīcībā, ciktāl tā attiecas uz viņu darbību, elektroenerģijas vai dabasgāzes produktu ražošanas, uzglabāšanas, patēriņa vai pārvades iekārtu jaudu.

3.6 Piemērojot jaunā līguma noteikumus saskaņā ar LESD 290. pantu, Komisija ir paredzējusi pieņemt deleģētus aktus — jauna veida tiesisko instrumentu, kas ļauj ieviest izmaiņas direktīvu vai regulu tehniskajās specifikācijās, izmantojot vienkāršotu procedūru.

3.7 Specifikācijas attiecībā uz tirgus manipulācijas vai tirgus manipulācijas mēģinājuma definīciju tiks noteiktas, pamatojoties uz Komisijas deleģētajiem tiesību aktiem. Tajās būs ņemta vērā tirgu darbība, ietekme uz enerģijas vairumtirdzniecības tirgiem, ko var radīt ražošanas, patēriņa, pārvades vai esošo glabāšanas jaudu izmantošana, vai noteikumi, tīkla kodeksi un pamatnostādnes, kas pieņemtas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009.

3.8 Izskatāmajā regulā paredzētas pilnvaras Energoregulatoru sadarbības aģentūrai uzraudzīt tirdzniecības darbību un apkopot informāciju, lai analizētu tirgus tendences.

3.9 Aģentūra apkopo informāciju, izmantojot arī pārskatus par darījumiem enerģijas vairumtirgū, ieskaitot tirdzniecības rīkojumus. Tiek īstenota minētās informācijas apmaiņa ar valstu regulatīvajām iestādēm, finanšu iestādēm, konkurences iestādēm un citām kompetentajām iestādēm.

3.10 Centrālie darījumu reģistri padara pieejamu to rīcībā esošo informāciju, savukārt finanšu iestādes nodod aģentūrai ziņojumus par darījumiem ar energoproduktiem.

3.11 Regula paredz ciešu savstarpējo sadarbību starp valstu iestādēm, Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (EVTI), kā arī starp Aģentūru un EVTI, ja ir aizdomas, ka pastāv vai ir bijusi rīcība, kas kvalificējama kā tirgus ļaunprātīga izmantošana.

3.12 Par sankciju režīmu atbild dalībvalstis, kurām jāpieņem efektīvi, samērīgi un preventīvi pasākumi (definīcijas sk. regulas 2. pantā).

4. EESK piezīmes

4.1 EESK atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu, kas ļauj padarīt tirgus situāciju pārredzamāku un paredz netiešā veidā atbalstīt elektroenerģijas un gāzes iekšējā vairumtirgus attīstību.

4.2 Regulas juridiskais pamats ir pilnībā atbilstošs. Faktiski 194. pants netieši piešķir Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, lai attīstītu un konsolidētu iekšējo enerģijas tirgu. Regula neapšaubāmi ir vispiemērotākais juridiskais instruments, lai nodrošinātu vienotu un tieši piemērojamu tiesisko regulējumu, kas atbilst saskaņošanas mērķiem un ir nepieciešams, lai nodrošinātu pienācīgu iekšējā tirgus darbību.

4.3 ES enerģijas vairumtirgos joprojām nav nodrošināti vienādi nosacījumi un nav novērsti diskriminējoši elementi. Tirgus integrācija ir pilnīgi nepietiekama, arī tīklu strukturālā deficīta dēļ, īpaši pārrobežu starpsavienojumu līmenī. Šajā ziņā joprojām pastāv ievērojami šķēršļi attiecībā uz nediskriminējošu piekļuvi elektroenerģijas izplatīšanas un pārdošanas tīkliem. Regulatoru veiktā kontrole vēl nav sasniegusi vienādi augstu efektivitātes līmeni, un daži tirgi joprojām ir izolēti un nepieļauj iespēju tajos iekļūt citiem operatoriem. EESK iesaka Komisijai uzraudzīt, kā dalībvalstis piemēro Eiropas tiesību aktus, atbalstot savienojumu projektus un novēršot šķēršļus, citastarp ar sankcijām, ja tiek kavēta efektīva, pārredzama un uz pamatotām izmaksām balstīta iekšējā tirgus īstenošana.

4.4 Saskaņā ar valstu regulatoru un Komisijas vērtējumu tirgus darbību iespaido spēkā esošo tiesību normu trūkumi attiecībā uz piekļuves infrastruktūrai pārredzamību, kas neļauj nodrošināt efektīvu, funkcionālu, atvērtu un rezultatīvu iekšējo tirgu.

4.5 Ierosinātie pasākumi paātrinātu tirgus attīstību. Cīņa pret manipulācijām un pret tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, visu tirgus dalībnieku piekļuve komerciāli jutīgai informācijai par sistēmas efektivitāti un fizisko stāvokli, piemēram, attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu, piedāvājumu un pieprasījumu, tostarp plānošanu, tīklu un savstarpējo savienojumu jaudu, prognozēm par tīkla pārslodzēm, plūsmām un apkopi, līdzsvarošanu un rezerves jaudu.

4.6 Visas noderīgās informācijas vienlaicīga pieejamība ļaus visiem tirgus dalībniekiem, izmantojot vienus un tos pašus instrumentus, novērtēt kopējo pieprasījumu un piedāvājumu un labāk apzināt elektroenerģijas un gāzes vairumtirdzniecības cenu svārstību dinamiku.

4.7 Aģentūrai vajadzētu izveidot datu vākšanas dienestu, kā arī kontroles dienestu ar specializētiem darbiniekiem. Regula paredzēts pieņemt darbā papildu personālu, lai veiktu Aģentūrai uzticētās jaunās funkcijas.

4.7.1 EESK aicina, lai katru gadu Aģentūra publicētu paziņojumu par īstenotajām iniciatīvām, rezultātiem, kas tiks sasniegti ar izskatāmo regulu, un par enerģijas vairumtirgus attīstību.

4.8 EESK izvirza jautājumu par to, vai regulas īstenošanas izmaksas pilnībā jānodrošina ar publisko finansējumu, vai arī tirgus dalībnieki nodrošina savu ieguldījumu, kā tas ir dažās valstīs, kur finanšu tirgus uzraudzības iestādes daļēji tiek finansētas no kontrolējamo subjektu iemaksām. Nozares operatoru interese ir acīmredzama, un tirgus datu vākšanas un izplatīšanas dienests ir pārredzamības instruments, ko pilsoņu kopumam

garantē publiskā iestāde un kas nozares dalībniekiem sniedz tiešu labumu. Turklāt paredzamās izmaksas ir samērīgas konsolidētam un attīstītam tirgum.

4.9 Turklāt kompetentajām iestādēm būtu regulāri jāpārbauda, vai pārvades sistēmu operatori ievēro noteikto regulējumu. EESK uzskata, ka ir svarīgi stiprināt pārvades sistēmu operatoru sadarbību un koordināciju. Pārvades sistēmas operatoru Eiropas tīkla (PSOET), kura statūtu projekts tiks iesniegts 2011. gada pavasarī, izveide dos izšķirošu impulsu iespējai pieņemt tīkla kodeksus, kuros noteikta efektīva un pārredzama piekļuve pārvades tīkliem saskaņā ar Regulu (EK) 714/2009. Šādiem tīkla kodeksiem jābūt saskaņotiem ar nesaistošām pamatnostādņēm, kuras jāizstrādā Aģentūrai

4.10 PSOET jādarbojas pilnīgā saskaņā ar konkurences noteikumiem un jānodrošina pārrobežu tīklu kodeksu pakāpeniskas saskaņošanas un integrācijas process, neaizstājot valstu tīklu kodeksus. Reģionālā līmeņa sadarbība var nodrošināt vislabākos panākumus vienotā enerģijas tirgus integrācijā. Vispārējās sadarbības labad EESK atbalsta iespēju izveidot reģionālas PSOET struktūras.

4.11 Reģionālā sadarbība jau šobrīd ir sākusies daudzsoļi. Reģionālās iniciatīvas gāzes un elektroenerģijas jomā dod ļoti labus rezultātus. EESK atbalsta un atzinīgi vērtē regulatoru un operatoru apņēmību risināt sarežģītās problēmas, kas saistītas ar starpsavienojumu nodrošinājumu un pārredzama un efektīva tirgus izveidi.

4.12 Noliģuma noslēgšana šajā sakarā, piemēram, starp iestādi un Itālijas un Slovēnijas pārvades sistēmu operatoriem, ir radījusi nepieciešamos priekšnoteikumus ar pārslodzēm un līdzsvarošanu saistīto problēmu risināšanai, ieviešot agrīnās brīdināšanas sistēmas paredzamajās skartajās zonās, kā arī līdzsvarotus un pārredzamas risinājumus un piemērojot tirgu saskaites metodi, kas paredz, ka centrālais operators novērtē paredzamo pieprasījumu un piedāvājumu, lai tādējādi uzlabotu tirgus efektivitāti nākamās dienas tirgū.

5. Īpašas piezīmes

5.1 EESK atbalsta deleģēto aktu izmantošanu, lai noteiktu precizējumus attiecībā uz definīcijām un datu vākšanu; šie akti ir jāpieņem, stingri ievērojot LESD noteikumus. EESK uzskata, ka definīcijas attiecībā uz 2. pantu regulai ir pārāk vispārīgas. Procedūrai attiecībā uz deleģēto aktu pieņemšanu, kas satur iekšējās informācijas un tirgus manipulāciju definīciju precizējumus, kā norādīts regulas 5. pantā, jānosaka termiņi deleģēto aktu pieņemšanai saskaņā ar LESD 290. pantu un šo aktu atbilstošas publicēšanas sistēmu.

5.2 EESK norāda uz risku, ka, trūkstot vienotiem interpretācijas noteikumiem, šīs regulas piemērošana varētu radīt tirgus traucējumus, ja valsts iestādēm nepalīdzēs izveidot kopīgas novērtējuma metodes un tās neizstrādās visaptverošas un vispārēji atzītas nostādnes par ļaunprātīgām darbībām. EESK ierosina noteikt termiņu Komisijai deleģēto tiesību aktu pieņemšanai, lai ieviestu noteiktību tirgū. Vajadzības gadījumā Komisija tos vienmēr varēs aktualizēt.

5.3 Arī 7. pantā vērojamas jau minētās problēmas. Pēc EESK domām, būtu jānosaka datums, līdz kuram Komisija apņemas pieņemt deleģētos aktus par datu apkopošanu, grafiku un nododamās informācijas formu un saturu. Jo ātrāk ES lēmējstādes pieņems izskatāmo regulu, jo tā būs efektīvāka.

5.4 EESK uzskata, ka pilnvaras, kas jāuztic valstu regulējošajām iestādēm, ir plašas un visaptverošas, taču uzskata, ka ir vajadzīga lielāka noteiktība attiecībā uz regulas piemērošanu, un pastāv jautājums, vai samērīgi īsā laika periodā nebūtu jānosaka, ka dalībvalstīm jāizpilda pienākums "garantēt" iestādēm šādas

izmeklēšanas pilnvaras. Tiesiskā regulējuma atšķirības ir bijušas un joprojām ir viens no iemesliem, kāpēc kavējas enerģijas vienotā tirgus izveides pabeigšana.

5.5 EESK vēlas, lai sankcijas būtu pamatā vienādas visās dalībvalstīs un lai neveidotos no regulējuma izrietoša patvaļīga prakse, kas ļautu izvēlēties līguma noslēgšanas valsti ar zemāku sankciju risku. Tiesību aktos saistībā ar tirgus ļaunprātīga izmantošanu (MAD) jau ir noteikti sankciju režīmu kopīgi standarti, un Komisija jau pauž ieteikumus šajā sakarā izskatāmās regulas 23. apsvērumā. Enerģijas vairumtirgus ir tirgus, kurā realizē enerģijas daudzumus, kas paredzēti, lai apmierinātu importa un eksporta vajadzības, un tādēļ nav nozīmes ģeogrāfiskajai atrašanās vietai, kurā notiek darījumi ar gāzi un elektroenerģiju.

5.6 EESK uzsver, cik svarīga nozīme ir attiecībām ar trešām valstīm, un atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra var veidot kontaktus un slēgt nolīgumus ar starptautiskām organizācijām un trešo valstu administrācijām. EESK iesaka grozīt 14. panta formulējumu tā, lai piešķirtu Aģentūrai vispārējas pārstāvības pilnvaras, kas īpaši saistītas ar izskatāmās regulas mērķiem.

Briselē, 2011. gada 16. martā

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs*
Staffan NILSSON